

Mától: ifjúsági napok

Mire kötelezheti a ma, pénteken kezdődő ifjúsági napok eseménysorozata a rendezőket, a KISZ Szeged városi bizottságát és az Expressz Ifjúsági és Diák Utazási Iroda kirendeltségét? Az eddigiektől gyökeres változtatásra nem, inkább a programok színvonalasabbá tételére. Azért a három nap során akad új kezdeményezés is! Például az *ünnepélyes megnyitó*, amely ma délután kezdődik 4 órakor az újszegedi szabadtéri színpadon, *politikai fórum követi*. *Chrudinak Alajos*, *Baló György*, *Regős Sándor* válaszol a kérdésekre. Továbbá újdonságként hat, hogy a *Dugonics téren szombaton és vasárnap egész napos szóra-*

kozható rendezvényeken vehetnek részt a fiatalok.

Szombaton nyílik a hagyományos népművészeti vásár, a hangulatáról néptáncgyűtesek, népzenei gondoskodnak, a vásárosok pedig megígérték, a fiatalok pénztárcájához igazítják árait. Hagyományos az *Expressz-show*, az igazi látványosságokat kínáló karnevál és az *éjszakai utcából is*.

Vasárnap *vetélkedők* sora várja szárazon és vízen az érdeklődőket. Színhely: a Tisza-part és a partfürdő. A város ifjúsági klubjaiban idén is mindhárom nap délutánjától a késő esti órákig lehet táncolni, zenét és előadásokat hallgatni.

Sajtos kenyér

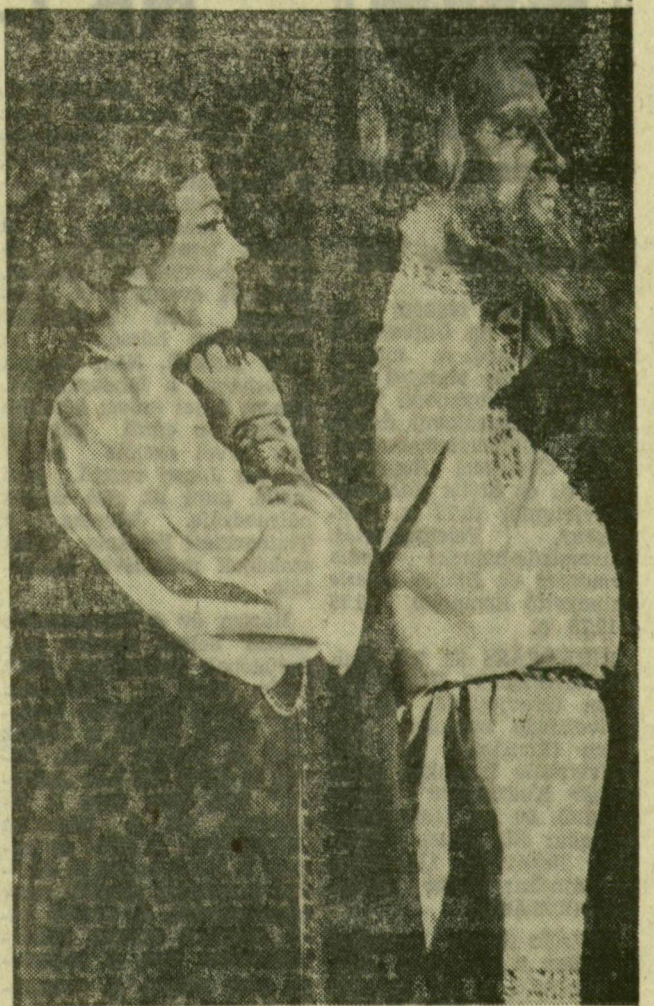
Bővítendő a meglévő vásárlástéket, új termékkel lepi meg fogyasztóit a Szegedi Sütőipari Vállalat. A hétvendekás, húsz százalékban sajtot tartalmazó kenyérrrel. Előnyös tulajdonsága, hogy az „egyszerű” kenyérnél tovább frissen tartható.

Az új termékkel — ára 12,80 forint — először hétfőn találkozhatnak a vásárlók. Mégpedig a Szeged Nagyáruház ABC-áruházában, az Éliker 7-es és 17-es; a Zöldért 1-es és 30-as; a Városellátó 9-es, a Csemege 109-es, 110-es, 146-os üzletében, a délutáni órákban.

Másodszor az Ivan Szuszanyin

Nem először szerepel klasszikus orosz opera a szegedi Dóm előtt. A hetvenes évek elején viszonylag gyors egymásutánban ment előbb a *Borisz Godunov*, a bolgár *Nikola Gyuszelev* címszereplésével (az 1971-es előadásokat Vaszy Viktor vezényelte, Szinetár Miklós rendezte), majd két évvel később *Borogyin Igor hercege*, a belgári Opera produkciójában (Dusan Miladinovic vezényelével, Mladen Szablics rendezésében).

Ezt a sort folytatja most *Glinka Ivan Szuszanyinja*, melyet az orosz nemzeti operairodalom első klasszikus alkotásaként tart számon a zenetörténet, s melynek szegedi fesztiválpremierje azért is megkülönböztetett érdekesség-jelentőségű, mert ezt a monumentális kórusoperát éppen a szegedi színház ismertette meg a magyarországi közönséggel, élő előadáson, 1960-ban, Vaszy „jöfedezésével”. A múlt szombati szabadtéri bemutatót követően legközelebb ma, pénteken játsszák ismét a művet, majd vasárnap, idén utolszor a szegedi Játékokon. *Képzünkön Antonyida: Bela Rugyenko és a címszereplő Jevgenyij Nyesztyerenko egyik jelenete.*

Ötnapos munkahét

Az üzletek szombaton is kinyitnak

Mi tagadás, a fogyasztóközönség legalább olyan érdeklődéssel várja, hogy a kereskedelem miként tér át január elsején az ötnapos munkahétre, mint azok, akik a puldok mögött dolgoznak. Óhatatlanul felmerül ugyanis a kérdés, miként fogják megoldani ezt az átállást az amúgyis állandó létszámmal küszködő boltok? Eddig is kevés volt az eladó, a pénztáros, a büfés és a takarítómunkás — meg is érezték hiányukat a vásárlók és vendégek, — de mi lesz ezután, ha belőlük néhányan még szabadnapon is lesznek? S ebből nem következnek-e, hogy romlanak majd a beszerzési lehetőségek, több időtöltéssel és kényelmentességgel jár a hétvégi bevásárlás? Kérdőjelek sokasága várja tehát a jövő év január elsejét, amikor a kereskedelemben is bevezetik az ötnapos munkahetet.

Az aggodalmak — bár nem teljesen alaptalanok — eloszlátása érdekében, kezdjük egy külföldi példával. A szocialista országokban — az NDK-ban, Csehországiában és Bulgáriában — az ötnapos munkahét bevezetésekor az üzletek felé —, hogy a kereskedelmi dolgozók minden második héten szombaton kaphassák meg a szabad napjukat — szombatonként eleinte zárva tartották. Ennek eredményeként a nyitva tartó boltokban nagyobb lett a zsúfoltság, hosszabb kacsaringóztak a sorok, s ennek következtében túlfeszültebbé váltak az eladók, s persze a vásárlók.

Ez az állapot nem csak a fogyasztóközönség körében keltett elégedetlenséget, hanem a kereskedelmi alkalmazottakat is elgondolkodtat: vajon érdemes-e az egyik szombaton agyonhajítani magukat csak azért, hogy a következő szombatjuk szabad legyen? Mivel ez a nyitvatartási rend a közvélemény élénk ellenkezésével találkozott, be kellett látni, hogy a kereskedelemben — és sok más munkahelyen — az ötnapos munkahét nem jelent egyet a szabad szombattal, vagyis az üzleteknek nyitva kell lenni szombaton is.

Ez utóbbi felismerés jegegyben született meg a Belkereskedelmi Minisztérium, a KPVDSZ és a SZÓVOSZ közös irányelve, melynek értelmében az ötnapos munkahetet úgy kell megvalósítani, hogy a nyitvatartási idő mindenkor igazodjon a vásárlói igényekhez, s emellett az eladás színvonala ne csökkenjen.

Miként valósíthatók meg ezek az irányelvek a gyakorlatban? Röviden válaszolva: az eddigieknél sokkal körültekintőbb és átgondoltabb munkaszervezéssel. Ezért kell ügyelni többek között arra, hogy a csúcsforgalmak idején lehetőleg minden eladó az üzletben legyen. Viszont ne támasszák a puldok holtidőben, amikor alig-alig nyitja rájuk valaki az ajtót. Be kell vezetni továbbá a csúsztatott munkakezdet, s univerzális kereskedőket kell képezni.

A kereskedelem nagy csatládján belül majd minden szakmának — az iparcikk, a runázati, vagy az élelmiszer-cikk-kereskedelemben és a vendéglátóiparnak — mások a feladatai, s mások az adottságai és a lehetőségei is. S ehhez még hozzá kell venni, hogy szakmákon belül is jelentősek az eltérések. Merőben könnyebb ugyanis a megveszélhelyeken lévő esetleg száz dolgozót foglalkoztató nagy ABC áruházakban átterni az ötnapos munkahétre, mint az egyszemélyes vegyesboltokban.

A kereskedelmi vállalatoknak azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a szabad szombatot majd mindenki élvezi, így feltehetően az üzletek hétvégi forgalma is megugrik, hiszen köztudott, hogy szabad idejüket sokan töltik vásárlással. Persze nem csak a kereskedelmek készíti az ötnapos munkahét bevezetése ötleteit, hanem a fogyasztóknak is jobban meg kell szervezniük a vásárlásaikat.

A lakosság megértő támogatására is feltétlenül szükség van tehát, de minden vitán felül, hogy elsősorban a kereskedelmi és a vendéglátóipari vállalatok, valamint a szövetkezetek feladata — a helyi tanács szakigazgatási szervekkel egyetértésben, saját dolgozóikkal megvitatta — úgy bevezetni üzleteikben az ötnapos munkahetet, hogy a fogyasztókat enniatt semmiféle hátrány ne érje.

Agh Tihamér

Kiállítási napló

Metszetek és rajzok

KOPASZ MÁRTA GRAFIKUSMŰVÉSZT kamaratárlattal köszöntötte a Pedagógusok Szakszervezetének városi bizottsága 70 születésnapja alkalmából. A bizottság klubtermében a közel négy évtizedes alkotói pályára keresztmetszetét láthatják az érdeklődők augusztus 2-ig. Színes festmények, önálló grafikai lapok és ex librisek, kisgrafikák vezetnek meg Kopasz Márta műhelyébe.

Ismételten bebizonyosodik, hogy a művésznő elsősorban az intim műfajok mestere, s pályája híd a harmincas évek immár művészettörténeti jelentőségi generációjára, Budai György, Vadász Endre, Bordás Ferenc, illetve a mai szegedi grafika között. Pontosan nyomon követhető az a három alkotói periódus, mely kisgrafikai munkásságát jellemzi. A 30-40-es években még erősen kötődik a térbeliséghez, a látványhoz, így metszetei is festői jellegűek. Második korszakában, a nagy összefoglaló fekete-fehér tömbök ellentéte, a jelképes fogalmazásra figyel elsősorban. Ennek a korszaknak szülte jónéhány lap, mely ma a nemzetközi kisgrafikai életben Kopasz Márta munkásságának jelképe. A legutóbbi időben ezeket a nagy foltozat finom felületjátékokkal töltötte ki, így gazdagítva a műfajt. Ennek a törekvésnek eredménye a Műszák-sorozat, mely szintézise Kopasz Márta grafikai munkásságának.

KOVÁCS JOHANNA RAJZAI nehezen adják meg ma a kulcsokat nem is, de jelzőtáblákat adnak az eligazodáshoz: *Játszóter felnőtteknek*, *Szenvedélyem a vitorla*, *Ifjú álmok I-III*, *Régi álmok — új formák*, *Szörványok*, *Alkotótábori emlékek*, *Túszok*, *Zárka I-III*. Talán ezekből is kiderül, mennyire meghatározó jegye Kovács Johannának az *átteletesebb fogalmazásmód*, az az emlékezés, ahol a motívumok jeleké válnak, a konkrét élmény eltöredezik, s más érzésekhez, gondolatokhoz kapcsolódik. A néha firkának tűnő, szinte gyermeki vonalhaló eredeti grafikai erőnyeket, szokatlan megközelítést jelez. A kusza ceruza- és tusírkák között fölrémlik egy emberi arcél, egy alak, egy motívum nyomatomizált világra utal, és a mata, melyekből a képet magunkban kell összekapcsolni, az élményt nekünk kell megteremteni.

T. L.

Új termékek, beruházás nélkül

Az utóbbi hónapokban több olyan terméket fejlesztettek ki a fővárosi Finommechanikai Vállalatnál, amelyek nem igényeltek külön beruházást. Ilyen például az az univerzális autodiagnosztikai műszer, amely kiválóan alkalmas a motor műszaki állapotának ellenőrzésére. Megjelenésével nem lesz többé szükség importra, már csak azért sem, mivel ez a készülék legalább annyira jó, megbízható, mint a külföldi gyártmány. Alkalmazásával az ipari szövetkezetek, az állami vállalatok, valamint a kisiparosok munkájukból kiszűrhetik a „szubjektívítást”, az ügyfelek gépkocsijait úgy bocsátják útjukra, hogy a fogyasztás, s a belső műszerek beállítása a legnagyobb rendben legyen. Hasonló célt szolgál a másik újdonság, a *stroboszkópos mérőműszer* is. A készülék elsősorban a benzines motorok elölyajtási szögének szabályozására használható. Már korábban is nagy érdeklődés nyilvánult meg a Rusztó berendezések iránt, amelyek a

járművektől távol tartják az illetékteleneket. A vállalat új, továbbfejlesztett típusa a korábinál korszerűbb, már csak akkor szólal meg, ha arra nyomós oka van.

A lakótelepi lakásokban élők panasza, hogy nem tudják szabályozni a szoba hőmérsékletét, sok helyen telente emiatt az utcát is fűtik. E helyzet tarthatatlanságára már több központi utasítás is felhívta a figyelmet, de megfelelő műszer híján sok-sok millió forint értékű energiát pazaroltunk el. A Finommechanikai Vállalat programozója — amely szintén az újdonságok listáján szerepel — fordulatot hozhat e téren. Alkalmazásával — szerény számítások szerint is — öt-husz százalékos energiamegtakarítás érhető el.

A pazarlás másik színtere a fürdőszoba és a konyha. Az egy főre számított szükséges vízmennyiségnek csaknem a kétszeresét használjuk fel. Ennek elsősorban az az oka, hogy semmi nem ösztönöz a takarékosagra, mivel a bérlők általánosan fizet-

nek. A *tényleges fogyasztás mérésére* fejlesztette ki készülékét a vállalat, amelynek a minősítését, vizsgáztatását a napokban fejezik be. A mennyiségmérő iránt már most igen nagy az érdeklődés, eddig 50 ezer darabra futott be megrendelés. (MTI)

Szövetkezeti szakemberek találkozója

„Pannónia '81” elnevezéssel ismét összehívják a szövetkezeti szakemberek országos találkozóját Harkányban. Augusztus 22. és szeptember 4. között immár a tizenkettedik alkalommal tanácskoznak a három nagy szövetkezeti ágazat — a mezőgazdasági, az ipari és a fogyasztási szövetkezetek — képviselői mozgalmuk időszerű kérdéseiről. Hazánkban ez a legjelentősebb szövetkezetpolitikai fórum.

Védekezés az ár ellen

Újabb folyószakaszon rendeltek el készütséget

Csütörtökön reggelre tovább 30 centimétert áradt a *Duna Szigetköz*nél, Dunaremeténél a vízmagasság reggel 7 órakor 602 centiméter volt. A lassú áradás az előrejelzések szerint pénteken is folytatódik. Az *Északdunántúli Vízügyi Igazgatóság győri árvízvédelmi központja csütörtökön reggel újabb folyószakaszon rendelt el készütséget; a Mosoni-Duna balpartján és a Duna komáromi szakaszán. Mindkét helyen elsőfokú a készütség. Szigetköz*nél a további áradás ellenére sem növejték a készütségek fokát. A figyelőszolgálatot viszont a legtapasztaltabb vízügyi dolgozókra bízták. Győr határában folytatódott a püspökerdei nyári gát erősítése, amely vízügyi munkaterületet véd az áradás ellen.

Győrnél erősödött az árhalál visszaduzzasztó hatása: a Duna-ágra két nap óta nyomul be a nagy Duna-víze. A visszaduzzasztás következtében a győri szennyvizek nem

folytak el, a folyószakasz vízének oxigéntartalma erősen csökkent.

A Duna vízgyűjtő területén az utóbbi időben kevesebb eső esett, így a folyó az osztrák szakaszon apadt. Viszont a határközi Dunaremeténél a legutóbbi egy nap alatt 30 centimétert emelkedett a vízállás, s csütörtök délután már elérte a 610 centimétert. Az Országos Vízügyi Hivatal ügyeleti tájékoztatása szerint szombatra várható a tetőzés, 630-650 centiméter körüli vízállással, ami 40-50 centiméterrel lesz alacsonyabb a korábbi maximumnál. Budapestén ugyan csak csütörtökön 510 centiméter volt a Duna vízállása, s a jelzések szerint a jövő hét elején várható a tetőzés 650-700 centiméter közötti vízállással.

Szigetközben és a komáromi fővédelmi vonalakon összesen 110 km hosszúságban van első és másodikfokú árvízvédelmi készütség.